

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE Nr PN.4131.370.2017
Wojewody Warmińsko - Mazurskiego
z dnia 13 grudnia 2017 r.

w sprawie nadania nazwy ulicy w mieście Olsztynie

Na podstawie art. 6 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016r., poz. 744 ze zm.), po uzyskaniu opinii Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zarządza się co następuje:

§ 1. Ulicy Juliusza Malewskiego położonej w mieście Olsztynie nadaje się nazwę Zbigniewa Herberta.

§ 2. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

UZASADNIENIE

Obowiązująca od 2 września 2016 r. ustawa z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r. poz. 744 ze zm.), dalej jako: ustawa, wprowadziła w art. 1 ust. 1 regulację, zgodnie z którą nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, nadawane przez jednostki samorządu terytorialnego nie mogą upamiętniać osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących komunizm lub inny ustrój totalitarny, ani w inny sposób takiego ustroju propagować.

Ustawa w art. 6 ust. 1 nałożyła na właściwe organy jednostek samorządu terytorialnego obowiązek zmiany, w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, obowiązujących w dniu wejścia w życie ustawy nazw budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniających osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujących taki ustrój w inny sposób. W przypadku niewykonania tego obowiązku przez organy jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy.

W piśmie z dnia 21 września 2017 r. (znak: BPR-0701-20(45)/15) Prezes Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu wskazał, że w ocenie Instytutu, nazwa ulicy Juliusza Malewskiego w mieście Olsztynie, podlega zmianie jako wypełniająca normę art. 1 ustawy.

Mając na uwadze powyższe oraz treść art. 6 ust. 3 ustawy, Wojewoda Warmińsko-Mazurski pismem z dnia 23 października 2017 r. wystąpił do Instytutu Pamięci Narodowej Delegatura w Olsztynie o opinię potwierdzającą niezgodność nazwy ulicy Juliusza Malewskiego z art. 1 ustawy. Opinią z dnia 23 listopada 2017 r. (znak: BUW-940-297(3)/17), doręczoną Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu dnia 27 listopada 2017 r., Instytut Pamięci Narodowej Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdził tę niezgodność. W opinii tej wskazano, że: *”W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej - KŚZpNP wymieniona nazwa dotyczy osoby symbolizującej komunizm w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy. Na poparcie powyższego wskazuję, co następuje: Juliusz Malewski (1899-1981) przed wojną był polskim działaczem społecznym w Prusach Wschodnich, po wojnie działaczem partii komunistycznej, członkiem Komitetu Miejskiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Olsztynie i Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Olsztynie, w latach 1952-1956 przewodniczącym Wojewódzkiej Rady Narodowej w Olsztynie, w latach 1957-1972 był przewodniczącym, a następnie wiceprzewodniczącym powołanego do propagandowego wsparcia władz komunistycznych Wojewódzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu (FJN)”*. Mając na uwadze stanowisko wyrażone w opinii Instytutu Pamięci Narodowej, które Wojewoda Warmińsko-Mazurski w pełni podziela, należy stwierdzić, że nazwa ulicy Juliusza Malewskiego, ze względu na jego wieloletnią działalność w partii komunistycznej oraz członkostwo w Komitecie Miejskim i Komitecie Wojewódzkim PZPR w Olsztynie, piastowanie funkcji przewodniczącego Wojewódzkiej Rady Narodowej w Olsztynie oraz funkcji przewodniczącego i wiceprzewodniczącego Wojewódzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu, jest nazwą wypełniającą dyspozycję przepisu art. 1 ust. 1 i 2 oraz art. 6 ust. 1 ustawy.

W związku z faktem, że Rada Miasta Olsztyna, w terminie wskazanym w art. 6 ust. 1 ustawy, nie zmieniła nazwy ulicy Juliusza Malewskiego, koniecznym stało się wydanie niniejszego zarządzenia zastępczego.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski nadał ulicy nazwę Zbigniewa Herberta. Nazwa ta jest zgodna z art. 1 ustawy.

Zbigniew Herbert urodził się 29 października 1924 we Lwowie, zmarł 28 lipca 1998 roku w Warszawie – polski poeta, eseista, dramaturg, twórca słynnego cyklu poetyckiego „Pan Cogito”, autor słuchowisk; kawaler Orderu Orła Białego. Z wykształcenia ekonomista, prawnik i filozof. Laureat ponad dwudziestu nagród literackich. Od końca lat 60. XX wieku był jednym z najpoważniejszych pretendentów do Literackiej Nagrody Nobla. W czasie II wojny światowej był żołnierzem AK.

Na podstawie art. 5 ust. 1 i 2 ustawy, pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat, a zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Jednocześnie, na podstawie art. 6 ust. 4 i art. 3 ust. 4 ustawy w związku z art. 98 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r., poz. 1875), na niniejsze zarządzenie zastępcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia zarządzenia.

WOJEWODA WARMIŃSKO-
MAZURSKI

Artur Chojecki